

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/407/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7612201672
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Šalata
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7612201672.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu Slovak Telekom, a. s., Bratislava, Karadžičova 10, IČO: 35 763 469, proti žalovanému W. Ž., O., W. Š. XX, v súčasnosti na neznámom mieste, o zaplatenie 331,94 € s prísl., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Prešov, Važecká 16, IČO: 42 176 778, o odvolaní vedľajšieho účastníka proti rozsudku 2C/52/2012-42 z 5.11.2012 Okresného súdu Spišská Nová Ves

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka.

Žalobcovi a žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva a vedľajší účastník nemá právo na ich náhradu.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa (ďalej len súd) rozsudkom žalobu zamietol, rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a trovy konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi nepriznal.

Vedľajší účastník podal včas odvolanie proti III. výroku rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté, že sa mu náhrada trov konania nepriznáva.

Súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods.1 O. s. p. a vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi mu trovy konania nepriznal (vedľajší účastník uplatnil trovy právneho zast. 82,06 €, vychádzajúc z tarifnej hodnoty veci 331,94 €, 1 úkon právnej služby v „hodnote“ 26,56 €, a to za 2 úkony právnej „pomoci“ po 26,56 €, 2 x režijný paušál za r.2012 po 7,63 € a to za prevzatie a prípravu zast., vyjadrenie + 20 % DPH 13,68 €), majúc za to, že v danom prípade nemožno hovoriť o účelne vynaložených trovách na uplatnenie alebo bránenie práva. Poukázal na cieľ vedľajšieho účastníka a uzavrel, že v danom prípade nevzhliadol nutnosť a účelnosť vynaloženia trov zast. vedľajším účastníkom, keďže nevykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t.j. že poskytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na jeho rozhodnutie, že v danej veci zast. vedľajšieho účastníka je nadbytočné, nevhodné, keďže sa sám prezentuje ako inštitúcia spôsobilá na ochranu spotrebiteľa aj v rámci súdneho konania a sám bez zast. vystupuje na strane žalobcu spolu s občanmi Slovenskej republiky vo viacerých sporoch na ochranu spotrebiteľov, príp. v sporoch ich sám zastupuje, nasvedčuje tomu, že jeho zast. v konkrétnom spore je nadbytočné. Poznamenal, že aj keď nemožno uprieť právo vedľajšieho účastníka dať sa zastúpiť advokátom v zmysle čl.47 Ústavy SR, nárok na náhradu trov právneho zast. nemožno priznať, ak sa určité procesné podanie nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, procesne významných skutočností, to platí aj na podanie advokáta, ktoré neobsahuje žiadne skutočnosti, vzťahujúce sa na predmet sporu alebo skutočnosti, ktoré zostali medzi účastníkmi konania sporné a treba ich dokazovať, nakoľko sú významné na posúdenie veci samej.

Vedľajší účastník v odvolaní uviedol, že argumentáciu súdu považuje za nesprávnu a nezákonnú, že v predmetnej veci do konania vstúpil oznámením, doručeným súdu 4.5.2012, pričom požiadal o doručenie žaloby a príloh, že po tom, čo mu 26.9.2012 boli požadované písomnosti doručené, vo veci podal

9.10.2012 písomné vyjadrenie, v ktorom vzniesol námietku premlčania celej pohľadávky uplatnenej žalobou, pretože splatnosť faktúry, ktorou si žalobca uplatnil zmluvnú pokutu nastala 27.12.2008, teda po uplynutí premlčacej doby, že okrem tejto námietky poukázal aj na okolnosti uplatňovania zmluvnej pokuty (ďalej len pokuta) zo strany žalobcu v obdobných súdnych sporoch, pričom takáto pokuta už bola opakovane judikovaná súdmi ako neprijateľná, teda absolútne neplatná, že súdu ponúkol 2 dôvody pre zamietnutie žaloby a súd ako prioritný dôvod posúdil neprijateľnosť pokuty, ktorú úplne legitímne a správne považoval za neplatný právny úkon, že z procesného hľadiska však súd nemôže konštatovať, že ním vznesená námietka premlčania bola nadbytočná, pretože ak je v súdnom konaní vznesená takáto procesná obrana a súd vyhodnotí vznesenú námietku premlčania ako dôvodnú, musí na ňu v konaní prihliadať, ide o procesný postup, ktorý súd činí ešte predtým, než právne posudzuje opodstatnenosť nároku uplatňovaného žalobou, v predmetnej veci teda súd rozhodol vecne správne, avšak toto rozhodnutie mal odôvodniť tak, že žaloba bola zamietnutá predovšetkým z dôvodu účinne vznesenej námietky premlčania z jeho strany a okrem toho mohol poukázať, že aj keby premlčanie nároku nebolo namietané, žaloba by bola neopodstatnená z dôvodov neprijateľnosti pokuty, že ak súd v platobnom rozkaze (ďalej len PR), ktorý vo veci vydal, zaviazal žalovaného spotrebiteľa k zaplateniu pokuty, ale aj k zaplateniu náhrady trov konania, potom je namieste otázka, ako by súd rozhodol po zrušení PR za situácie, ak by do konania na ochranu spotrebiteľa nevstúpil a neargumentoval námietkou premlčania a absolútnou neplatnosťou pokuty, že je celkom jednoznačné, že súd vydal PR v rozpore s § 172 ods.9 O. s. p. a nevykonal súdnu kontrolu neprijateľnosti zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve (Oceáno Grupo, Godard), že on v konaní vzniesol námietku premlčania, čo neurobil ani súdom ustanovený opatrovník a poukázal taktiež na neprijateľnosť pokuty, že zo svojich skúseností v súdnych konaniach sa nemôže spoliehať na to, že súdy budú ex offo vyhodnocovať neprijateľnosť zmluvných podmienok, pretože súdy tak jednoducho nečinia, čoho dôkazom je vydanie PR aj v predmetnej veci. Vo vzťahu k procesnému pochybeniu súdu pri odôvodnení výroku vo veci samej, tvrdil, že súd následne nesprávne posúdil aj jeho nárok na trovy konania. Poukázal na to, že súd nemal problém priznať telekomunikačnému gigantovi trovy konania a nepovažoval ich za neúčelné, ale paradoxne za neúčelné považoval trovy jeho (bezmajetného), ktorý v súdnom procese ochránil spotrebiteľa pred plnením z absolútne neplatného právneho úkonu, že mohla nastať situácia, že by PR bol doručený spotrebiteľovi a on by do konania nevstúpil, čím by si súd nevykonal svoju povinnosť ex offo chrániť spotrebiteľa, ale naopak by ho nezákonne zaviazal na plnenie premlčaného nároku, ktorý je navyše nárokom z neprijateľnej zmluvnej podmienky a, že z uvedeného dôvodu sa mu rozhodnutie súdu o jeho trovách javí ako mimoriadne nespravodlivé. Citujúc znenie čl.7 ods.1 Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, tvrdil ďalej, že súd by mal z neho vychádzať a podporiť tento prostriedok účinnej ochrany spotrebiteľov v súdnych konaniach tým, že mu prizná náhradu trov konania, v opačnom prípade by jeho činnosť (ako nemajetného) mohla byť vážne ohrozená. Vytýkal súdu, že pri nepriznaní jeho trov postupoval v rozpore s legislatívou EÚ, judikatúrou SD EÚ, v rozpore s vnútroštátnou právnou úpravou, ustálenou súdnou praxou a slovenskou právnou teóriou, a - citujúc čl.169 ods.1 Zmluvy o fungovaní EÚ, čl.38, čl.47 Charty základných práv EÚ - tvrdil, že o odôvodnenosti priznania jeho trov svedčí aj novelizované znenie § 137 O. s. p. (citoval ho), ktoré bolo s účinnosťou od 1.1.2012 doplnené zák.č.332/11 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi (citoval z dôvodovej správy k nemu) a, že novelizovaná právna úprava zohľadňuje aj rozsudok Súdneho dvora EÚ (druhá komora) z 22.12.2010 vo veci C-279/09 Deutsche Energiehandels - und Beratungsgesellschaft mbH (DEB) proti Spolková republika Nemecko (aj z neho citoval), že v zmysle uvedeného dokonca KS v Prešove svojím uznesením 3Co/131/2011-85 z 13.1.2012 zmenil uznesenie súdu prvého stupňa a ustanovil vedľajšiemu účastníkovi, ktorým bola tiež právnická osoba zameraná na ochranu spotrebiteľa advokáta, pričom konštatoval, že nie je možné nedôvodne a bez akýchkoľvek logických súvislostí podmieňovať spôsobilosť občianskeho združenia na vykonávanie predmetu svojej činnosti odbornosťou v odbore právo, že sú to práve združenia na ochranu spotrebiteľov, ktoré majú právo v súlade so zák. chrániť a presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov (§ 3 ods.4, § 25 zák.č.250/07 Z. z. o ochrane spotrebiteľa), že európska legislatíva a rozhodnutia Súdneho dvora EÚ a na nich nadväzujúca vnútroštátna právna úprava, preferujú činnosť združení v rámci ich zákonných oprávnení, že občianske združenia na ochranu spotrebiteľov si v prevažnej miere zakladajú samotní občania poškodení nekalými praktikami a neprijateľnými zmluvnými podmienkami v štandardných formulárových zmluvách dodávateľov a často pri nedostatku organizačného a finančného zabezpečenia chránia práva prevažne nemajetných spotrebiteľov, ktorí rezignujú na obranu svojich práv, pretože nemajú dostatok prostriedkov na advokáta a tým na rovnocenný priebeh súdnych konaní. Ďalej citoval znenie § 93 ods. 4 O. s. p. a § 18 O. s. p. a uviedol, že ak teda platí, že má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník hlavný a má platiť aj „rovnosť účastníkov“ ako jeden zo základných princípov

súdneho konania, potom neexistuje rozumný dôvod nepriznať mu trovy právneho zast., za situácie, ak nárok na náhradu trov vznikne účastníkovi, ktorého v konaní podporoval, že účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno odvodiť z čl.47 ods.2 Ústavy (aj z neho citoval), že ústavný rozmer práva účastníka na náhradu trov konania v úspešnom súdnom spore vyplýva z nálezov Ústavného súdu SR (napr. II.ÚS78/03,II.ÚS31/04, II.ÚS56/05, IV.ÚS147/08, II.ÚS122/09), že trovy právneho zast. treba považovať v každom prípade za účelne vynaložené trovy, že každý má právo na to, aby hoci aj v jednoduchej, skutkovo a právne menej zložitej veci bol zast. advokátom a toto ústavne zaručené právo môže uplatňovať v rámci celej republiky, bez ohľadu na to, že voľba miestneho advokáta by bola spojená s menšími trovami, než udelenie plnomocenstva zást. mimo mesta alebo obce, kde účastník konania býva (Ján Mazák, Ľudovít Šoltýs, Trovy konania v civilnom procese, Mimoriadne vydanie Bulletinu slovenskej advokácie,1997,str.53), že samotná skutočnosť, že má principiálne právo na náhradu trov konania, nie je - dúfa - sporná, napriek tomu si dovolil poukázať na rozsudok 5Cdo71/2010 z 9.6.2010 NS SR, ako aj na najnovšie komentáre k O. s. p.: Števíček/Ficová a kol. Občiansky súdny poriadok, Komentár - I. diel,2. vydanie, Praha: C. H. Beck,2012,str. 331, príp. Drápal/Bureš a kol. Občianský súdny poriadok I, Veľké komentáre, 1. vydání: C. H. Beck,2009,str.607, že renomovaný právny portál www.najpravo.sk <<http://www.najpravo.sk>> uverejnil 4.7.2012 na svojom webovom sídle rozhodnutie KS v Banskej Bystrici 17Co/87/2011-71 z 25.4.2012 a rozhodnutie KS v Prešove 7Co/34/2012 z 28.3.2012, z ktorých vyplýva právo vedľajšieho účastníka na náhradu trov konania, že 15.10.2012 bolo na cit. právnom portáli uverejnené ďalšie rozhodnutie KS v Banskej Bystrici z 9.8.2012 15Co/169/2012 (z neho citoval), že aj najnovšia rozsiahla judikatúra KS, s ktorou je ním napádané uznesenie v diametrálnom rozpore, vychádza zo správnej a náležitej aplikácie vnútroštátnych noriem, ale aj právnych aktov Únie a judikatúry NS SR, ÚS SR, SD EÚ a ESĽP, že k tejto problematike má k dispozícii už stovky aktuálnych rozhodnutí KS a len príkladmo chcel poukázať na niektoré podľa jednotlivých senátov (uviedol sp. zn. a dátum vydania 10 uznesení KS Košice,18 uznesení KS Prešov,6 uznesení KS Banská Bystrica,1 uznesenia KS Žilina, 2 uznesení KS Trenčín, 2 uznesení KS Nitra a 1 uznesenia KS Bratislava a poznamenal, že ktorékoľvek z cit. rozhodnutí odvolacích súdov na výzvu súdu obratom predložil). O dôvodnosti a účelnosti náhrady trov vedľajšieho účastníka aj v tzv. „drobných sporoch“ poukázal na uznesenie KS Košice 9Co/59/2012-69 z 30.4.2012. Považoval za užitočné poukázať na niektoré právne argumenty odvolacích súdov v týchto rozhodnutiach: rozsudok KS Nitra 9Co/172/2012-137 z 23.8.2012, uznesenie KS Banská Bystrica 16Co/186/2012-103 z 28.6.2012, 15Co/92/2012-69 z 10.5.2012, 17Co/202/2012-91 z 27.9.2012, 13Co/193/2012-138 z 30.7.2012, 13Co/200/2012-159 z 8.8.2012, 16Co/273/2012-163 z 30.8.2012, 15Co/169/2012 z 9.8.2012, uznesenie KS Košice 3Cob/205/2012-86 z 24.10.2012, 9Co/104/2012-84 z 31.7.2012, 3Cob/148/2012-166 z 31.8.2012, uznesenie KS Prešov 17Co/134/2012 z 9.10.2012, 7Co/31/2012 z 30.4.2012, 1Co/8/2012-74 z 31.5.2012, 16Co/128/2012-112 z 3.9.2012, 1Co/65/2012-170 z 10.10.2012, 1Co/55/2012-66 z 27.9.2012, uznesenie KS Trenčín 17Co/220/2012-104 z 18.7.2012 a uznesenie KS Žilina 8Co/258/2012-127 z 31.7.2012 (zo všetkých citoval). Tvrdil ďalej, že z uvedeného vyplýva, že aj on, ako občianske združenie zložené prevažne z laikov v oblasti práva, ktoré je pripravené dôsledne presadzovať a chrániť aj v súdnych konaniach oprávnené záujmy spotrebiteľov, má právo vystupovať proti dodávateľom na základe princípu „rovnosti zbraní“, že tento princíp ako naplnenie zásady rovnosti strán presadzuje v konštantnej judikatúre aj ESĽP, práve preto je zast. advokátmi, ktorí sú ochotní takéto zast. realizovať, že v predmetnej veci sú uplatňované nároky proti spotrebiteľovi a teda je nutné použiť normy spotrebiteľského práva, aj výkladové pravidlá ich aplikácie, že základnou filozofiou spotrebiteľského práva je pozitívny zásah štátu, ktorým je kompenzovaná zjavná nerovnováha medzi dodávateľom a spotrebiteľom v kontraktáčnom procese, že tento pozitívny zásah štátu realizuje zákonodarná moc spotrebiteľskou právnou úpravou, avšak nezastupiteľnú úlohu pri napĺňaní cieľov EÚ v rámci ochrany spotrebiteľa musí zohrávať aj súdna moc náležitou aplikačnou praxou a to aj v otázke rozhodovania o trovách konania subjektov, ktoré vystupujú na ochranu spotrebiteľov. Napokon uviedol, že mu vznikli v konaní trovy z titulu právneho zast. podľa vyhl.č.655/04 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. S poukazom na uvedené navrhol rozhodnúť, že napadnutý výrok rozsudku sa mení tak, že žalobca je povinný zaplatiť mu trovy prvostupňového konania 82,06 € a trovy odvolacieho konania 13,28 €, na účet jeho zást., do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

Rozsudok, okrem výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka, nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť (§ 206 ods.1,3 O. s. p.), preto nebol v uvedenom rozsahu v odvolacom konaní preskúmaný.

Odvolačný súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods.2 O. s. p. - v ostatných prípadoch, t.j. neuvedených v § 214 ods.1, možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods.1,3 O. s. p. a rozsudok vo výroku o trovách vedľajšieho účastníka potvrdil podľa § 219 ods.1,2 O. s. p., lebo je vecne správny, jeho odôvodnenie má podklad v zistení skutkového stavu a odvolací súd sa s ním stotožňuje, pretože dôvody napadnutého rozsudku sú správne, na čom nič nemení ani odvolanie, lebo podstatná časť v ňom uvedených skutočností, nemá pre rozhodnutie v prejednávanej veci nijaký právny význam.

V prejednávanej veci trovy vynaložené vedľajším účastníkom, pozostávajúce z trov právneho zast., nie sú v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania, preto ich nemožno považovať za účelne vynaložené. Je potrebné poukázať i na skutočnosť, že vedľajší účastník - vzhľadom na svoj cieľ - bol vytvorený na ochranu spotrebiteľa, že i podľa samotného § 9 bod 5. jeho Stanov sú jeho výdavkami výdavky na financovanie jeho účelu a výdavky na jeho správu, teda z uvedeného vyplýva, že samotný vedľajší účastník je spôsobilý a schopný chrániť záujmy spotrebiteľa. Vedľajší účastník má právo zvoliť si pri účasti v konaní zást., avšak takto vynaložené trovy nemožno považovať za účelné bránenie práva samotného účastníka v konaní. Právo na právnu pomoc sa priznáva každému, tak fyzickej, ako aj právnickej osobe, ak vystupuje v spore ako žalovaná strana a hlavný význam práva na právnu pomoc spočíva v tom, že orgány uvedené v Čl.47 ods.2 Ústavy SR majú zodpovedajúcu povinnosť nebrániť účastníkom, aby v konaní pred nimi využívali právnu pomoc, že súčasťou základného práva na právnu pomoc je aj právo na úhradu účelne vynaložených trov konania a v tejto súvislosti má vedľajší účastník rovnaké možnosti ako ktorýkoľvek iný účastník v konaní v súvislosti so svojim zast. v rámci zák. upravených možností, t. j. nie je vopred vylúčený z možnosti zvoliť si na svoje zast. advokáta, avšak tým, že sa mu neprizná náhrada trov konania - trov právneho zast., pretože sa nepovažujú za účelne vynaložené, lebo neboli v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania (nález II.ÚS 78/03 z 9.9.2004 Ústavného súdu SR), nie je porušené jeho základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa Čl.47 ods.2 a 3 Ústavy SR. V prejednávanej veci nemožno urobiť záver, že zást. vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t. j. že poskytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu. Znenie § 137 O. s. p. (účinné od 1.1.2012) síce medzi trovy konania zahŕňa i náhradu výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, avšak ide o náhradu výdavkov právnickej osoby, nie o odmenu za zast., ak je zástupcom advokát tejto právnickej osoby. Napokon treba dodať, že paušálny vstup vedľajšieho účastníka do všetkých konaní, v ktorých žalobca vystupuje, bez zreteľa na stav konkrétneho súdneho konania, vôľu spotrebiteľa a účelnosť jeho úkonov, nemožno považovať za dôkaz o jeho vôli naplniť cieľ svojej činnosti. S prihliadnutím na cieľ vedľajšieho účastníka, ktorým je ochrana a presadzovanie oprávnených záujmov spotrebiteľa, a na konkrétne okolnosti prípadu a to najmä skutočnosť, že vstúpil do konania ako profesná organizácia na ochranu spotrebiteľa z vlastného podnetu, a splnomocnil na svoje zast. advokáta, hoci zo samotnej jeho podstaty vyplýva, že musí byť schopný pomáhať tomu účastníkovi konania, na strane ktorého vstupuje do konania, nemožno - ako už bolo uvedené - považovať jeho trovy za účelne vynaložené a tiež nemožno opomenúť skutočnosť známu odvolaciemu súdu z iných vecí, v ktorých je ten istý žalobca, ako v prejednávanej veci, že aj iné subjekty s rovnakým predmetom činnosti (cieľom) ako vedľajší účastník, vstupujú do toho istého konania na strane žalovaného ako vedľajší účastník a na svoje zast. splnomocňujú advokáta, čo nutne vedie k úvahe, že primárnou pohnútkou pre vstup do konania nie je ochrana práv konkrétneho spotrebiteľa.

Podľa § 224 ods.1 O. s. p. ustanovenia o trovách konania pred súdom prvého stupňa platia i pre odvolacie konanie.

Podľa § 142 ods.1 O. s. p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods.1 prvá veta O. s. p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Vedľajší účastník nemal v odvolacím konaní úspech, preto nemá právo na náhradu jeho trov, žalovanému žiadne trovy nevznikli a žalobcovi náhrada trov odvolacieho konania nebola podľa § 150 ods.1 O. s. p. priznaná so zreteľom na dôvody hodné osobitného zreteľa, spočívajúce v povahe uplatneného nároku.

Výsledok hlasovania - pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 3 ods.9 tretia veta zák.č.757/04 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.